MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-23 ta' Marzu, 2007

Citazzjoni Numru. 284/2005

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat iċ-ċitazzjoni ppreżentata fit-23 ta’ Awissu, 2005 li permezz tagħha l-attur espona bir-rispett:

Illi l-partijiet iżżewġu fil-21 ta’ Ġunju, 1987 (Dok A).

Illi ż-żwieġ bejn il-partijiet huwa null billi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-

ħajja miżżewġa u/jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha (affidavit Dok B).

Li l-partijiet formalment isseparaw fl-1 ta' Ġunju, 1995 (Dok C).

Għalhekk titlob lil dina l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

1. tiddikjara li ż-żwieġ ċelebrat fil-21 ta' Ġunju, 1987 bejn il-partijiet huwa null skond il-liġi.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet ippreżentata fl-24 ta' Mejju, 2006 li permezz tagħha l-konvenuta eċċepiet:

1. Illi l-konvenuta taqbel illi ż-żwieġ ikkuntrattat bejnha u bejn l-attur għandu jiġi dikjarat null u dan minħabba l-istess attur;

2. Illi inoltre, il-konvenuta taqbel illi ż-żwieġ ta' bejnha u bejn l-attur għandu jiġi dikjarat null a bażi tal-Artikolu 19 (1) (d) u (f) ta' l-Att XXXVII ta' l-1975 li jirregola ż-Żwiġijiet;

3. Illi għaldaqstant, in vista tal-premess, it-talbiet attriċi għandhom jiġu akkolti limitatament li ż-żwieġ jiġi dikjarat null minħabba li l-kunsens tal-attur kien ivvizzjat.

4. Għaldaqstant il-konvenuta m'għandhiex tbati l-ispejjeż tal-kawża.

Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni ta’ l-attur maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta’ l-attriċi u tal-konvenut u dak ta’ omissis.

Rat il-verbal tas-seduta tad-9 ta’ Frar, 2007 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fil-21 ta’ Ġunju, 1987 a bażi tal-artiklu 19 (1) (d) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenuta kif ġia’ ingħad taqbel ma’ dan iżda għal raġunijiet differenti.

Kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin; “*F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabilita’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero’ dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta’ dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju.*” (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta’ l-Appell fis-6 ta’ Novembru, 1991).

L-artikolu ċitat mill-attriċi jirrigwardjaw;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta’ xi parti li jkun b’difett serju ta’ diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b’anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ falla kważi mill-ewwel u wieħed jissimpatizza mal-konvenuta għaliex kien l-attur li daħal għaż-żwieġ meta kien konsapevoli bil-problema li kellu tad-droga kif ukoll li kien iħobb mara oħra li għal xi raġuni kienet telqet minn Malta.

Ħafna mill-kontenut tal-affidavits prodotti jirrakontaw episodji wara ż-żwieġ u naturalment x’ġara wara ż-żwieġ hu immaterjali għall-kawża ħlief biex jitfa’ dawl fuq l-istat ta’ fatt ta’ qabel iż-żwieġ, iżda anke hawn, iżda fil-fehma tal-Qorti hemm indikazzjonijiet li ż-żwieġ kien vizjat. Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża <u>Joseph Zammit vs Bernardette Zammit</u> (27 ta’ Jannar, 2006) ;

“*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe’ li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta’ kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta’ l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe’ li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*”

Il-kawżali tal-attur hija waħda u cioe’ in-nuqqas ta’ diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża <u>Nicholas Agius vs Rita Agius</u> (25 ta’ Mejju, 1995); “*B’difett serju ta’ diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta’ immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista’ tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita’ sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta’ discretio judicii hu*

kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ. F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995). Madankollu hemm ukoll indikazzjoni li kif ġia' ingħad, il-partijiet baqgħu għaddejjin tul l-għerusija mingħajr ma ntebhu li ż-żwieġ ma seta' qatt jirnexxi bejniethom.

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlaija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mid-deposizzjonijiet *in toto* pero' jirriżulta li l-kunsens tal-attur kien vizjat kif indikat f'dawn is-sentenzi u billi l-attur stess qed jitlob annullament fuq il-kawżali li ż-żewġ kunsensi kienu vizjati, it-talba tista' tiġi akkolta kif spjegat.

Għal dawn il-mottivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fil-21 ta' Ġunju, 1987. L-ispejjeż ikunu a kariku tal-attur.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------